

ИЗВЕШТАЈ

по Програмата за изградба, реконструкција и одржување на локална водоводна и канализациона мрежа во општина Крива Паланка за 2020 година

Вовед

Прашањата кои што се однесуваат на површинските и подземните води, нивното управување и распределба, заштита и зачувување, услови, начин и постапки за користење се дефинирани во Законот за води (сл.весник на РМ бр 87/08 и измените заклучно со 52/16), додека пак начинот за снабдување со вода за пиење, прекинување на снабдувањето со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води во реципиентот преку водоснабдителниот и канализациониот систем, изградбата, одржувањето, заштитата и приклучувањето на водоснабдителни и канализациони системи, односите меѓу давателот и корисникот на услугата, контрола и надзор се дефинирани со Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води. (сл.весник на РМ бр 68/04 и измените заклучно со 31/16).

Проектирањето, изградбата и одржување на хидротехнички објекти е во согласност и со Законот за просторно и урбанистичко планирање, Законот за градење и др. материјални закони кои ја третираат оваа област.

Врз основа на горенаведените закони, како и Законот за комунални дејности (Сл. весник на РМ бр.95/2012) општина Крива Паланка има донесено Одлука за комунален ред и нејзино спроведување на подрачјето на општина Крива Паланка (Сл.гласник бр.8/2013) со што уште подетално се уредени начинот на организирање и вршење на комуналните дејности како и мерките за спроведување на комуналниот ред за физички и правни лица на подрачјето на општината, а кои се однесуваат на водоснабдување и одведување на отпадни води.

Водите, како добра од општ интерес, се во сопственост на Република Македонија и уживаат посебна заштита на начин и под услови определени со закон.

Води се површинските води, вклучувајќи ги и постојаните водотеци или водотеците во коишто повремено тече вода, езерата, акумулациите, изворите и подземните води; Површински води се сите проточни и непроточни води на површината на земјата; Подземни води се водите коишто се наоѓаат под површината на земјата во зоната на сатурација и се во директен контакт со површината или со потслоевите;

Водите не се предмет на правото на сопственост на физички и правни лица, без оглед на правниот режим на земјиштето на коешто се наоѓаат. Користење на водите ги опфаќа активностите на акумулирање, зафаќање, црпење, пренасочување на површинските и на подземните води, како и активностите на одведување и испуштање, како и другите дејства врз водите. Користењето на водата е во обем, под услови и на начин определени со закон, како и во согласност со актите донесени врз основа на закон.

Акумулирањето, зафаќањето, црпењето, користењето, пренасочувањето, одведувањето и испуштањето, како и другите дејства врз водите се вршат под услови, на начин и во постапка утврдени со закон. Забрането е секако испуштање на отпадни води, материи и супстанции во водите освен под услови, на начин и во постапка определени со закон.

Заради остварување на јавниот интерес при користењето на водите, како и заради остварувањето на правата и обврските на правните и на физичките лица да користат или испуштаат води, правото на користење на водите од водните тела и правото на испуштање во водните тела, се доделува водно право на правните и на физичките лица под услови и на начин утврдени со закон. Правното или физичкото лице се стекнува со водно право врз основа на дозвола за користење на водата и дозвола за испуштање во вода.

Водостопански услуги се сите услуги со коишто се обезбедува зафаќање, црпење, акумулирање, третман и дистрибуција на површинските или на подземните води, или собирање и прочистување на отпадните води кои се одведуваат во површинските води;

Урбана отпадна вода е отпадната вода од домаќинствата или мешавина од отпадната вода од домаќинствата и индустриската отпадна вода и/или водата од врнежи;

Река е внатрешно водно тело коешто постојано или повремено тече по површината на земјата, но коешто може во дел од својот тек да тече и под земја;

Рецепиент е водно тело, крајбрежно земјиште и водни живеалишта кои ги примаат испуштените води согласно со членот 79 од овој закон, како и канализационите системи и системите за одводнување во кои се испуштаат води, доколку истите не се вклучени во заеднички систем за одведување и за третман на отпадни води.

1. Локална водоводна мрежа

Според горенаведените закони и Одлуката за комунален ред снабдувањето со вода за пиење е комунална дејност од јавен општ интерес, а давател на услугата на подрачјето на општината е ЈП Комуналец, кое е основано од општината.

Водоснабдителните системи се збир од хидротехнички објекти за снабдување со вода за пиење од водозафатот до приклучокот на главниот водомер на корисникот на услугата.

Проектирањето на нови водоснабдителни системи согласно програмата е преку стручните служби на општината и склучени договори со лиценцирани фирми за проектирање. По обезбедување на техничката документација и одобрение за градба или реконструкција се бараат извори за финансирање од повисоки нивоа на власта и меѓународни институции, со евентуално кофинансирање од страна на општината.

1.1 Проекти за водоснабдување предвидени за реализација преку грант од Владата на РМ и ЕИБ

Поради тоа, остварувањето на Програмата во делот на изградба и реконструкција на локалната водоводна мрежа во изминативе неколку години, па и во 2020 година беше главно насочено кон реализација на проектот на Владата на РМ и ЕИБ „**Водоснабдување и одведување на отпадни води**“, за кои веќе беа обезбедени финансиски средства како грант од Владата на РМ во износ од 1.238.971,00 евра (76.196.716,00 ден) за Општина Крива Паланка. Од тие средства досега се реализирани 4 проекти, од кои 3(три) проекти се за водоснабдување и тоа:

1. Дополнителни работи на зафат и довод на вода на водоснабдителен систем Станачка река и доопремување на филтер станица за вода за пиење со поврзување на постоечки водоводен систем

2. Водоснабдителен систем за висока зона на лев брег на Крива Река – основна и секундарна мрежа со изградба на крак за водоснабдување на населба Маневци и населба м.в. Змаевац с. Дурачка Река; Се работи за изградба на нова примарна и секундарна мрежа во вкупна должина од околу 6 км, резервоар и др. потребни елементи кои и од градежен и од финансиски аспект представуваат крупен и значаен проект за Општината.

3. Реконструкција на дел од водоводна мрежа во град Крива Паланка (со замена на азбестни водоводни цевки со полиетиленски водоводни цевки) Согласно со техничката документација од проектот се изврши реконструкција на дел од водоводната мрежа со замена на постоечките азбест-цементни цевки во водоводната мрежа на Крива Паланка на повеќе улици во централниот дел од градот со вкупна должина од 2844 м.

За искористување на преостанатите уште околу 480.000,00 евра, по донесената Одлука за давање на приоритет за апликација на подпроект бр.09-1829/31 од 25.06.2018 год. донесена од Советот на општината и одобрената апликација до Министерството за транспорт во текот на 2020 год. започна реализацијата на подпроектот:

-Проект за замена и инсталација на мерни инструменти и нивна интеграција во мобилна мрежа за далечинско отчитување комплет со надоградба, инсталација и конфигурација на опрема за отчитување во општина Крива Паланка

Со проектот се планира имплементација на современа мерна техника, односно исфрлање од употреба на старите водомери и нивна замена со нови со можност за интегрирање во систем за далечинско отчитување. Со примена на водомери со далечинско отчитување ќе се овозможи ажурно и прецизно мерење на испорачаната вода до крајните корисници прибирање и обработка на податоците во софтверза отчитување, мониторинги визуелизација. Системот за далечинско отчитување на водомери функционира врз база на примање на сигнали од радио модули со радио врска кои се вградуваат на водомерите и се со батериско напојување со времетраење на батеријата од 10-15 години. Со поставување на ултразвучни водомери на повеќе локации на градската мрежа ќе може да се мери протокот на вода, со што ќе се овозможи откривање на дефекти во мрежата, губитоци и нелегални приклучоци.

Според податоците од ЈП Комуналец кое ја следи реализацијата на проектот до крајот на 2020 год. се инсталирани 1859 водомери од вкупно предвидените околу 4050.

Со оглед дека Општина Крива Паланка со завршување на овој подпроект ќе ги искористи во целост предвидените средства од овој грант се стекна со право да користи и дополнителни средства со Одлуката за дополнување на одлуката за распределба на средства бр.45-10994/1 од 28.12.2019 г согласно договорот за заем по проектот „Водоснабдување и одведување на отпадни води“ на Владата на РМ (сл.весник на РМ бр 154/10, 113/15 и 29/19). Општината согласно донесената Одлука за давање на приоритет од страна на Советот на општината веќе аплицираше со подпроектот: „**Реконструкција и доградба на водоводна мрежа во Крива Паланка**“, а кој според основниот проект се состои од:

книга 1-Реконструкција на дел од градска водоводна мрежа во Крива Паланка

книга 2-Доградба на водоводна мрежа за с. Конопница и с. Градец (Мезовски Ливади)

Досега се уште немаме добиено повратна информација од Министерството за транспорт и врски дали горенаведениот проект ќе биде и дефинитивно одобрен.

1.2 Проекти за водоснабдување предвидени за реализација преку средства од Министерства, Агенции и др., Буџетот на општината и ЈП Комуналец

Останатите активности во изминатата година беа реализирани со поддршка од Министерството за животна средина и просторно планирање и со сопствени средства од Буџетот на општината и ЈП Комуналец

Со средства целосно обезбедени преку програмата за управување со водите за 2020 г. на МЖС во износ од 2.070.537ден. во изминатата година се работеше и целосно се заврши проектот и беше пуштен во употреба водоводот:

-Секундарна мрежа за водоснабдување на населбите Просарци, Каменарци и Мачорци во с. Луке. Оваа секундарна мрежа која се состои од повеќе краци во вкупна должина од околу 3,4 км е во продолжеток на примарната мрежа која беше изградена во текот на 2019 год и со негова реализација предвидено е долгорочно снабдување на околу 130 жители од споменатите маали и подобрување на условите за живот во руралните средини со што би се спречило понатамошното иселување.

Согласно со Програмата за 2019 преку ЈП Комуналец се работеше на санација, реконструкција и доизградба на постоечки водоводи и одредени активности за подобрување на водоснабдувањето на населението во населените места, посебно на места каде имаше градежни активности на улици.

Во тек е постапка за евидентирање и утврдување на постоечка состојба на порано изградени месни водоводни системи кои согласно законските прописи треба да бидат преземени од ЈП Комуналец на управување и стопанисување според погоре цитираните Закон за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води, Закон за водите и Одлуката за комунален ред. Од друга страна ЈП Комуналец има обврска редовно да го контролира квалитетот на водата и да ги одржува системите во исправна состојба. Мора да се напомене дека се уште постои отпор кај месното население кое во моментот раполага со дел од водоводите во селските населби за предавање на истите во надлежност на ЈП Комуналец, првенствено поради меѓусебно несогласување на самите корисници и идната обврска за плаќање на потрошената вода после поставување на водомери.

1.3 Техничка документација за водоснабдување

Во текот на изминатата 2020 година се продолжи со изработка на нови проекти за водоснабдување, како и доработка и преработка на проекти со кои располага Општината и докомплетирање на целокупната техничка документација за реконструкција, санација и изградба на водоводни системи, како и подготовка на апликации за обезбедување на финансиски средства од повеќе извори. Ова од причина што порано изработените проекти и др. техничка документација, а кои не се започнати со изградба или не се реализирани, не ги задоволуваат денешните стандарди и прописи согласно Законот за градење и др., па доколку не се преработат и доработат се практично неупотребливи.

Се работеше на следнава техничка документација:

-Изработка на техничка документација за водоводна мрежа на локалитет испод детска градинка Детелинка-урбанизиран дел

-Изработка на техничка документација за водоводна мрежа на локалитет кај Школо во с.Градец

-Изработка на техничка документација за водоснабдување на дел од локалитет Калин Камен

2. Локална канализациона мрежа

Доколку се имаат во предвид скромните финансиски можности со кои располага буџетот на општина Крива Паланка и на ЈП Комуналец, не може да се очекува реализација на поголеми капитални проекти во оваа област со сопствени средства без соработка и финансиски средства од други извори од домашни и меѓународни институции и фондови. Поради тоа општината постојано аплицира на сите отворени повици и главно успева да обезбеди одредени финансиски средства за изградба и доградба на канализационата мрежа. Покрај тоа, со средства обезбедени од буџетот на општината и на ЈП комуналец се вршеа активности реализирани од страна на ЈП Комуналец на доградба на помали делови и санација на постоечки линии на канализациони водови.

2.1 Изградба на канализациони мрежи

Како што беше погоре споменато во изминатите неколку години сите поголеми проекти за изградба на канализациони мрежи беа финансирани од повисоки нивоа на власт, и тоа претежно од Агенцијата за финансиска подршка на земјоделието и руралниот развој и Бирото за регионален развој. Во изминатата 2020 год. со средства обезбедени од Бирото за регионален развој во вкупен износ од 2.500.000 денари беше започната реализација на проектот:

-„Изградба на канализациона мрежа за отпадни води за населба Мезовски Ливади во Крива Паланка-крак K2“ во должина од околу 1 км. во вредност од 2.301.000 денари со ддв, според склучен договор со Изведувач по спроведена јавна набавка.

-„Изградба на канализациона мрежа за отпадни води за населба Крстата Падина“ во с. Градец, општина Крива Паланка –крак K1и крак K2 во должина од околу 1 км. во вредност од 1.875.121 денари со ддв, според склучен договор со Изведувач по спроведена јавна набавка.

2.2 Изработка на техничка документација за канализации

Согласно со Програмата за 2020 год. се работеше и на проектирање и докомплетирање на техничка документација за канализации од кои би ги издвоиле следниве:

-Докомплетирање на проект за канализација и атмосферска канализација за неколку локации на десниот брег на Крива Река во рамките на кој е издвоен во посебна книга делот за Канализација за отпадни води за дел од Осичка Маала (т.н.Бурови Бавчи). За изградба се обезбедени средства и во тек е јавна набавка.

-Докомплетирање на проект за дислокација на лев фекален колектор на потег од дол Нимулија кон пешачки мост према Бегови Бавчи, заради реализација на иден урбанистички план.

-Докомплетирање на Проект за канализациона и атмосферска мрежа испод детска градинка Детелинка за реализација на урбанистички план

-Докомплетирање на техничка документација за дополнителна линија на канализациона мрежа во с. Мождивњак

-Докомплетирање на техничка документација за „Доизградба на главен колектор и спојување на десен со лев колектор до локалитет на пречистителна станица за фекални води“. Се работи за капитален проект во должина од скоро 5 км и од голема финансиска вредност (околу 40.000.000 денари) за кој се потребни многубројни активности за обезбедување на Одобрение за градба, посебно во делот на решавање на имотно-правните односи.

ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА
Одделение за изградба и одржување
на комунална инфраструктура